

کتاب سبز

● بدرالزمان شهبازی *

بودجه مالی، کسر بودجه، بدهی‌های خارجی، تورم و اشتغال (سرمایه‌گذاری‌های خارجی، حمل و نقل (راه‌آهن، جاده‌ها، فرودگاه‌ها، وسایل نقلیه زمینی، دریایی و هوایی)، ارتباطات (تلفن، تلکس، ماهواره، اینترنت، امکانات مخابراتی)، و بازرگانی خارجی (میزان صادرات و واردات، اقلام عمده صادراتی و وارداتی، کشورهای عمده طرف تجارت، تراز پرداخت‌ها).

۸- حکومت، سازمان‌های اداری و سیاسی، شامل تاریخچه حکومت، تشکیلات حکومتی، قوای سه‌گانه، تقسیمات کشوری و اداری، قانون اساسی، تحولات و ویژگی‌های آن، مقامات مملکتی و اطلاعات فردی و اجتماعی آنان، احزاب قانونی و غیرقانونی، گروه‌های سیاسی، قوانین و مقررات انتخاباتی، سیستم دفاعی، ساختار ارتش، میزان تسلیحات، نیروی زمینی، دریایی و یا هوایی و سلاح‌های استراتژیک.

۹- روابط خارجی، شامل اصول سیاست خارجی، عوامل مؤثر بر سیاست خارجی، روابط با کشورهای جهان، عضویت در پیمان‌های منطقه‌ای و عضویت در مجامع و سازمان‌های بین‌المللی.

۱۰- روابط با جمهوری اسلامی ایران، شامل پیشینه تاریخی روابط دو کشور، روابط قبل و بعد از انقلاب اسلامی، همکاری‌های دو کشور در سطح بین‌المللی و منطقه‌ای، روابط اقتصادی دو کشور (مبادلات تجاری، همکاری‌های اقتصادی، موافقتنامه‌ها و قراردادهای اقتصادی، میزان سرمایه‌گذاری‌های دو کشور با هم)، روابط فرهنگی، میزان اتباع دو کشور در کشورهای یکدیگر. شایان ذکر است که در تقسیم‌بندی مطالب کتاب‌های سبز تغییراتی رخ داده است، بخش‌هایی در یکدیگر ادغام شده و جایگاهی‌هایی در تقدم و تاخر مطالب صورت گرفته است که در آخرین شماره‌های آن مشاهده می‌گردد. بدین ترتیب که فصل اول شامل جغرافیای طبیعی، جغرافیای انسانی و جغرافیای سیاسی، فصل دوم شامل تاریخ کشور، فصل سوم شامل مطالب فرهنگی اعم از اوضاع فرهنگی، ادیان و مذاهب اوضاع اجتماعی، وضعیت آموزشی و رسانه‌های گروهی، فصل چهارم شامل اوضاع اقتصادی، فصل پنجم شامل ساختار سیاسی، فصل ششم سیاست خارجی و فصل هفتم روابط با جمهوری اسلامی ایران است.

این مجموعه از انتشارات مؤسسه چاپ و انتشارات وزارت امور خارجه دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی می‌باشد که تاکنون ۱۰۳ عنوان آن به ترتیب زیر انتشار یافته است:

- ۱- اروگوئه، گردآوری و تنظیم: کامروز پارسای، تهران، چاپ اول ۱۳۲۲، چاپ دوم ۱۳۷۵، ۱۸۶ ص، نقشه / بهاء ۲۵۰۰ ریال.
- ۲- ویتنام، گردآوری و تنظیم: محمود مسائلی، تهران چاپ

«مجموعه مباحث کشورها و سازمان‌های بین‌المللی» که به «کتاب‌های سبز» شهرت یافته‌اند از مجموعه انتشارات دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی وزارت امور خارجه می‌باشد. از آنجا که سیاست خارجی یا زندگی همه ما به نوعی ارتباط مستقیم دارد شناخت خاسته‌های عمومی در زمینه کشورها و سیاست خارجی آنها گامی مهم برای پیشبرد سیاست در جهان متغیر امروز خواهد بود. در مجموعه کتاب‌های سبز سعی شد است تا هر یک از کشورها یا سازمان‌های بین‌المللی از جهات مختلف بررسی گردند.

عناوین مندرج در این کتابها به شرح ذیل می‌باشد:

- ۱- جغرافیای طبیعی و اوضاع اقلیمی، شامل موقعیت جغرافیایی، عوارض طبیعی، آب و هوا، دریاها، دریاچه‌ها یا رودها، شهرها، بنادر و پایتخت.
- ۲- جغرافیای انسانی، شامل میزان جمعیت و ترتیب پراکنده‌گی آن، نرخ رشد جمعیت، اقوام و نژادها و روابط آنها، مهاجرت، علل و میزان آن و زبان و خط و تحولات آنها در طول تاریخ.
- ۳- جغرافیای سیاسی، شامل اهمیت استراتژیک کشور در منطقه و جهان، نقاط قوت و ضعف استراتژیک و امکانات بالقوه استراتژیک.
- ۴- ادیان و مذاهب، شامل ادیان و مذاهب عمده و میزان پیروان هر کدام، تشکیلات مذهبی، حوزه‌ها و مراکز مذهبی و رهبران دینی، تاریخچه رشد هر یک از ادیان، نفوذ ادیان در اوضاع سیاسی و فرهنگی جامعه، روابط ادیان و مذاهب مختلف با یکدیگر و میزان درگیری‌های مذهبی.
- ۵- اوضاع اجتماعی، فرهنگی و آموزشی، شامل خصوصیات ویژه اجتماعی، نهادها و طبقات اجتماعی، نقش و استحکام خانواده، روابط خویشاوندی و روابط عاطفی، نسل جوان و گرایش‌های فرهنگی و اجتماعی، زنان و وضعیت سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی آنان، نظام و سیستم آموزشی، سطح علمی جامعه، مؤسسات فرهنگی و علمی خارجی و فعالیت آنان.
- ۶- رسانه‌های گروهی و وسایل ارتباط جمعی، شامل مطبوعات، رادیو و تلویزیون، امکانات ماهواره‌ای، خبرگزاری‌های داخلی و خارجی، مؤسسات انتشاراتی، میزان کنترل دولت بر رسانه‌های گروهی و نقش و نفوذ وسایل ارتباط جمعی داخلی و خارجی در جامعه.
- ۷- اوضاع اقتصادی، شامل نظام اقتصادی و ویژگی‌های آن، سیاست اقتصادی دولت و برنامه‌ریزی‌های اقتصادی، بخش‌های مختلف اقتصاد (معادن، صنایع، انرژی، کشاورزی، ماهیگیری...)، اوضاع مالی و شاخص‌های اقتصادی (واحد پول و اجزاء برابری آن، میزان تولید، درآمد سرانه، نرخ رشد،

آثار دیوید هاروی به چنان صلابت و دقت فلسفی آراسته است که هم موافقان و هم مخالفان نظریات اوناگزیرند به آثار او مراجعه کنند. هاروی بنیانگذار عصر جدیدی در تحقیقات جغرافیایی است و در همه سالهای عمر خود روی چهار قلمرو (ژئوپلیتیک نابرابری‌های اجتماعی، اقتصاد سیاسی شهرگرایی، جوامع سرمایه‌داری توسعه‌یافته، تحلیل فرآیندهای جغرافیایی و شالوده‌یابی نظریه‌ها در جغرافیای انسانی) کار نموده است.

تاکنون جغرافیادانان در تحلیل ارتباط روشن بین‌فرآیند و فرم (صورت خارجی) تقریباً فعالیت چندانی نداشته‌اند. در این میان تنها دیوید هاروی جغرافیادان برجسته مکتب جغرافیای رادیکال در همه آثار خود در ارتباط بین فرآیند و فرم بسیار فعال بوده است.

بی‌شک نظریه شهری ساخت‌گرایی و اقتصادسیاسی فضا نیز با مخالفت‌ها و انتقادهایی روبرو بوده است که متفکران این مکتب را به تجدیدنظر در مطالعات رهنمون شده است. تجدیدنظرها و اصلاح‌ضعف‌های تئوریک و جستجو برای پاسخ‌گویی به تنگناهای موجود در نظریه به نحوی که بتواند به‌سازماندهی پژوهش‌های عینی‌تر بیانجامد باید ادامه یابد. جغرافیای نو در برخورد با مسئله نظم و عدالت به‌منظور تضمین برابری بیشتر و به‌منظور گام نهادن از مرحله توضیح و پیش‌بینی به مرحله استقرار نتایج و معیارهای علمی، دلمشغولی‌هایی است.

امروز جغرافیادانان ایرانی با تکیه بر جغرافیای نظریه‌ای (تئوریک) به عنوان کانون هر نوع مطالعه جغرافیایی، رهایی از تاثیرپذیری طولانی از اقتصاد نوکلاسیک و به‌کارگیری مفاهیم کلیدی چون عدالت اجتماعی اقتصاد سیاسی، امر بازساخت، ایدئولوژی نظام حاکم و... به‌منظور پویا نمودن تحقیقات جغرافیایی بویژه در کشورهای در حال توسعه نظیر کشور ما فراخوانده می‌شوند. مترجمان کتاب نیز در یادداشت‌های خود به تصمیمات موضعی و جزئی‌نگر در امر سازمان‌دهی شهر و منطقه خرده گرفته و نیازمندی بیشتر به روش‌شناسی (متدولوژی) را در برخورد با شهر و شهرسازی اعلام نموده‌اند.

نیازها و دلمشغولی‌هایی که به آن اشاره شد تعمق، بررسی و بازنگری بیشتر دیدگاه‌های نظری را طلب می‌کند و در این زمینه هیچ پژوهندگی نمی‌تواند خود را از مطالعه کتاب عدالت اجتماعی و شهر این اثر ارزشمند دیوید هاروی بی‌نیاز بدارد.

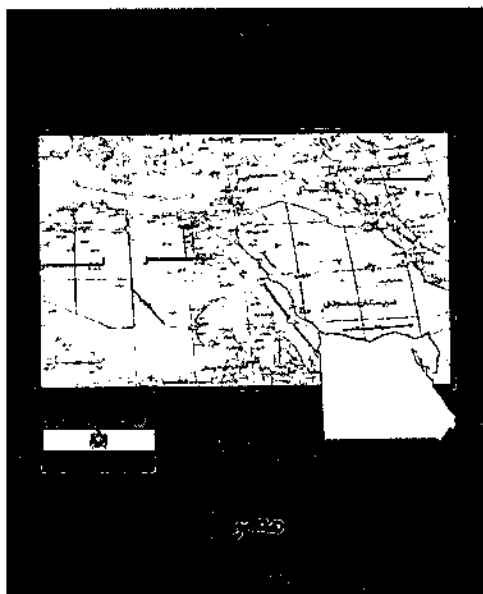
پی‌نوشت‌ها :

- ۱- ژاک تیلیگه جغرافیا چیست؟ نامی در مسائل بنیادی جغرافیای معاصر، اقتباس دکتر سیروس سهامی، انتشارات محقق، ۱۳۷۷.
- ۲- همان، ص ۸۸.
- ۳- شکویی، دکتر حسین، اندیشه‌های نو در فلسفه جغرافیه جلد اول، انتشارات گیتاشناسی، ۱۳۷۷.
- ۴- ژاک تیلیگه صص ۹۹-۹۵.
- ۵- پیران، دکتر پرویز، دیدگاه‌های نظری در جغرافیای شهری و شهرنشینی، مکتب اقتصاد سیاسی فضا، مجله اطلاعات سیاسی-اقتصادی شماره ۵۱ و ۵۲، ۱۳۷۰.
- ۶- مفهوم شهر (۱)، گروه تحقیق و مطالعات شهری و منطقه‌ای، نشر ایران، ۱۳۵۸، ص ۱۵۵.
- ۷- پیران، ص ۳۹.
- ۸- شکویی، ص ۱۲۵.
- ۹- شکویی، پیشگفتار.

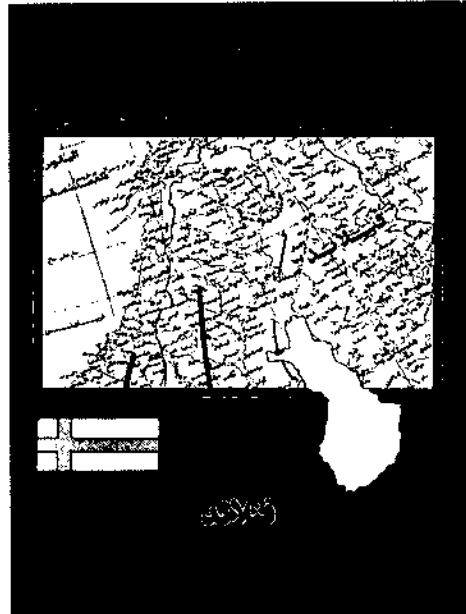
- ۳۲ - کره شمالی، گردآوری و تنظیم: مینا ظهیرنژاد ارشادی، تهران ۱۳۷۴، ۱۵۰ ص، جنول / بهاء ۲۶۰۰ ریال.
- ۳۳ - عربستان سعودی، گردآوری و تنظیم: رقیبه السادات عظیمی، تهران ۱۳۷۴، ۱۲۷ ص، جنول / بهاء ۲۴۰۰ ریال.
- ۳۴ - استرالیا، گردآوری و تنظیم: جمشید زنگنه، تهران ۱۳۷۴، ۱۵۸ ص، جنول / بهاء ۳۶۰۰ ریال.
- ۳۵ - جمهوری آذربایجان، گردآوری و تنظیم: بهناز اسدی کیه، تهران ۱۳۷۴، ۱۴۶ ص، جنول / بهاء ۲۴۰۰ ریال.
- ۳۶ - سوریه، گردآوری و تنظیم: ابراهیم سعیدی، تهران ۱۳۷۴، ۱۵۴ ص، جنول / بهاء ۳۵۰۰ ریال.
- ۳۷ - نیجریه، گردآوری و تنظیم: حسین طالمی صالحانی، تهران ۱۳۷۴، ۱۲۱ ص، جنول / بهاء ۲۷۰۰ ریال.
- ۳۸ - لهستان، گردآوری و تنظیم: نصر... بیات، تهران ۱۳۷۴، ۱۲۳ ص، جنول / بهاء ۲۸۰۰ ریال.
- ۳۹ - زیمبابوه، گردآوری و تنظیم: احمد مفرحی، تهران ۱۳۷۴، ۱۹۸ ص، جنول / بهاء ۴۶۰۰ ریال.

- ۴۰ - آنگولا، گردآوری و تنظیم: ابراهیم مهرائین (غلامزاده)، تهران ۱۳۷۴، ۹۲ ص، جنول / بهاء ۲۲۰۰ ریال.
- ۴۱ - ایتوبی، گردآوری و تنظیم: محمدرضا متولی الموتی و رضا ابهری، چاپ اول تهران ۱۳۷۴، چاپ جدید به زودی منتشر می‌شود.

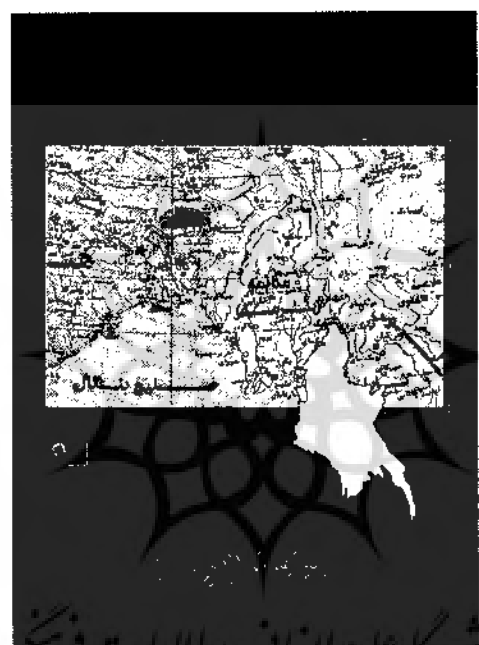
- ۴۲ - جمهوری یمن، گردآوری و تنظیم: داود کریملو، تهران ۱۳۷۴، ۳۱۸ ص، جنول / بهاء ۷۲۰۰ ریال.
- ۴۳ - ترکیه، گردآوری و تنظیم: صابر قاسمی، تهران ۱۳۷۲، ۲۵۶ ص، جنول / بهاء ۵۹۰۰ ریال.
- ۴۴ - اوگاندا، گردآوری و تنظیم: محمدرضا متولی الموتی، رضا ابهری، تهران ۱۳۷۴، ۷۴ ص، جنول / بهاء ۱۶۰۰ ریال.
- ۴۵ - هلند، گردآوری و تنظیم: انسیه راعی، تهران ۱۳۷۴، ۱۹۸ ص، جنول / بهاء ۳۹۰۰ ریال.
- ۴۶ - تاجیکستان، گردآوری و تنظیم: رؤیا منظمی، تهران ۱۳۷۴، ۹۵ ص، جنول / بهاء ۲۵۰۰ ریال.
- ۴۷ - گینه (کوناکری)، گردآوری و تنظیم: محمود مسائلی، تهران ۱۳۷۴، ۲۰۹ ص، جنول / بهاء ۵۰۰۰ ریال.
- ۴۸ - عمان، گردآوری و تنظیم: عباس یگانه، تهران ۱۳۷۴، ۱۰۹ ص، جنول / بهاء ۲۸۰۰ ریال.
- ۴۹ - آرژانتین، گردآوری و تنظیم: احمد رضا اصغری، تهران ۱۳۷۴، ۱۱۳ ص، جنول / بهاء ۲۹۰۰ ریال.
- ۵۰ - قطر، گردآوری و تنظیم: حسن علوی، تهران ۱۳۷۲، ۴۳۰ ص، جنول / بهاء ۴۳۰۰ ریال.

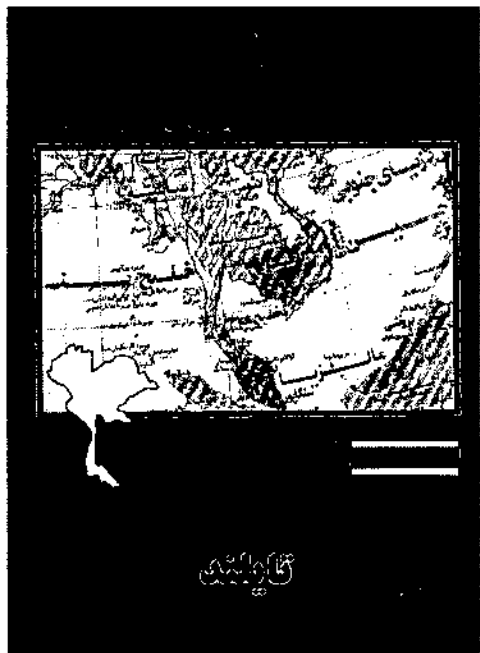
- چاپ اول ۱۳۷۲، چاپ دوم ۱۳۷۴، ۲۴۹ ص / بهاء ۶۰۰۰ ریال.
- ۱۷ - اتریش، گردآوری و تنظیم: انسیه راعی، تهران چاپ اول ۱۳۷۲، چاپ دوم ۱۳۷۵، ۳۰۷ ص، جنول / بهاء ۷۵۰۰ ریال.
- ۱۸ - قبرس، گردآوری و تنظیم: صابر قاسمی، تهران چاپ اول ۱۳۷۲، چاپ دوم ۱۳۷۵، ۱۹۴ ص / بهاء ۴۸۰۰ ریال.
- ۱۹ - کانادا، گردآوری و تنظیم: مرضیه ساقیان، تهران چاپ اول ۱۳۷۲، چاپ دوم ۱۳۷۴، چاپ سوم ۱۳۷۷، ۲۰۱ ص، جنول / بهاء ۷۲۰۰ ریال.
- ۲۰ - آفریقای جنوبی، گردآوری و تنظیم: احمد چمنکار، تهران چاپ اول ۱۳۷۴، چاپ دوم ۱۳۷۵، ۱۳۶ ص، جنول / بهاء ۳۵۰۰ ریال.
- ۲۱ - زامبیا، گردآوری و تنظیم: محسن پاک‌آیین، تهران چاپ اول ۱۳۷۲، چاپ دوم ۱۳۷۵، ۱۵۲ ص / بهاء ۳۸۵۰ ریال.
- ۲۲ - انگلستان، گردآوری و تنظیم: کوروش عبادی، تهران چاپ اول ۱۳۷۲، چاپ دوم ۱۳۷۵، ۳۲۷ ص، جنول / بهاء ۵۲۰۰ ریال.
- ۲۳ - زلاندنو، گردآوری و تنظیم: جمشید زنگنه، تهران ۲۰۲ ص، نقشه، جنول / بهاء ۴۱۰۰ ریال.

- ۲- مالتزی، گردآوری و تنظیم: محمود مسائلی، تهران چاپ اول ۱۳۷۲، چاپ دوم ۱۳۷۴، چاپ سوم ۱۳۷۵، ۲۹۸ ص، نقشه / بهاء ۷۲۰۰ ریال.
- ۴- تایلند، گردآوری و تنظیم: محمود مسائلی، تهران چاپ اول ۱۳۷۲، چاپ دوم ۱۳۷۴، ۱۹۲ ص / بهاء ۴۳۰۰ ریال.
- ۵- برزیل، گردآوری و تنظیم: رفیع رفیعی، تهران چاپ اول ۱۳۷۲، چاپ دوم ۱۳۷۴، ۲۸۲ ص، جنول / بهاء ۵۰۰۰ ریال.
- ۶- افغانستان، گردآوری و تنظیم: علی رضاعلی آبادی، تهران چاپ اول ۱۳۷۲، چاپ دوم ۱۳۷۳، چاپ سوم ۱۳۷۵، ۲۶۴ ص، جنول / بهاء ۶۵۵۰ ریال.
- ۷- فرانسه، گردآوری و تنظیم: کامیاب متافی، تهران چاپ اول ۱۳۷۲، چاپ دوم ۱۳۷۳، ۲۱۶ ص، جنول / بهاء ۳۱۰۰ ریال.
- ۸- اندونزی، گردآوری و تنظیم: محمود اسماعیل نیا، تهران چاپ اول ۱۳۷۲، چاپ دوم ۱۳۷۴، چاپ سوم ۱۳۷۵، ۱۸۲ ص، جنول / بهاء ۴۶۰۰ ریال.
- ۹- پرتغال، گردآوری و تنظیم: عباس طالبی فر، تهران چاپ اول ۱۳۷۲، چاپ دوم ۱۳۷۴، ۲۳۴ ص، جنول / بهاء ۵۲۰۰ ریال.

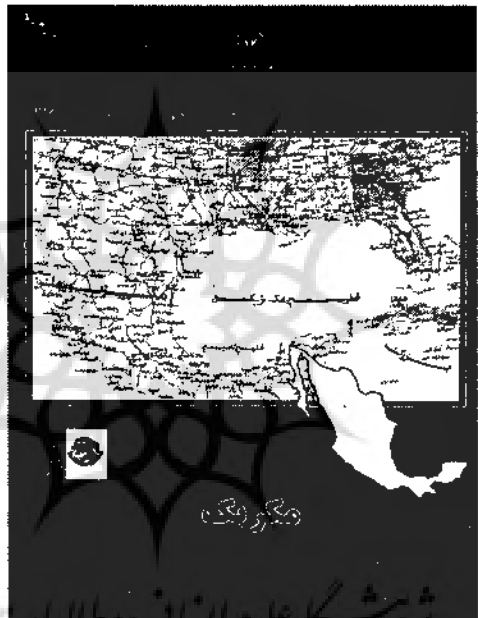

- ۱۰- سوئد، گردآوری و تنظیم: علیرضا خلیلیان، تهران چاپ اول ۱۳۷۲، چاپ دوم ۱۳۷۴، ۱۵۶ ص، جنول / بهاء ۲۴۰۰ ریال.
- ۱۱- فنلاند، گردآوری و تنظیم: همایون روستایی خشکبیجار، تهران چاپ اول ۱۳۷۲، چاپ دوم ۱۳۷۳، ۱۴۰ ص، جنول / بهاء ۳۵۰۰ ریال.
- ۱۲- مکزیک، گردآوری و تنظیم: غلامعلی رجیبی زیدی، تهران چاپ اول ۱۳۷۲، چاپ دوم ۱۳۷۴، ۱۴۱ ص، جنول / بهاء ۳۵۰۰ ریال.
- ۱۳- میانمار (برمه)، گردآوری و تنظیم: حسین مفصلی، تهران، چاپ اول ۱۳۷۲، چاپ دوم ۱۳۷۴، ۱۶۳ ص، جنول / بهاء ۴۲۰۰ ریال.
- ۱۴- سازمان کنفرانس اسلامی، گردآوری و تنظیم: فرزاد منوچی، تهران چاپ اول ۱۳۷۲، چاپ دوم ۱۳۷۵، ۲۶۳ ص / بهاء ۶۶۰۰ ریال.
- ۱۵- تونس، گردآوری و تنظیم: ذوالفقار امیرشاهی، تهران چاپ اول ۱۳۷۲، چاپ دوم ۱۳۷۳، چاپ سوم ۱۳۷۵، ۸۸ ص، بهاء ۳۱۰۰ ریال.
- ۱۶- بنگلادش، گردآوری و تنظیم: زیبا فرزین نیا، تهران ۹۵ ص، جنول / بهاء ۲۲۰۰ ریال.
- ۲۴ - آرژانتین، گردآوری و تنظیم: داود کریملو، تهران چاپ اول ۱۳۷۲، چاپ دوم ۱۳۷۵، ۲۰۲ ص / بهاء ۳۰۰۰ ریال.
- ۲۵ - ژاپن، گردآوری و تنظیم: محمد واردی، تهران چاپ اول ۱۳۷۴، چاپ دوم ۱۳۷۵، ۲۲۸ ص، جنول / بهاء ۵۵۰۰ ریال.
- ۲۶ - نروژ، گردآوری و تنظیم: معصومه جهادی طرقی، تهران چاپ اول ۱۳۷۴، چاپ دوم ۱۳۷۵، ۲۰۸ ص، نقشه، جنول نمودار / بهاء ۵۰۰۰ ریال.
- ۲۷ - ایتالیا، گردآوری و تنظیم: مینا میربهاء، تهران ۱۳۷۲، ۱۴۲ ص / بهاء ۲۵۰۰ ریال.
- ۲۸ - مجارستان، گردآوری و تنظیم: ثریا فلاح، تهران ۱۳۷۴، ۱۶۱ ص، جنول / بهاء ۳۶۰۰ ریال.
- ۲۹ - سیرالئون، گردآوری و تنظیم: عسگر کریمی شرفشاد، تهران ۱۳۷۲، ۱۳۶ ص / بهاء ۳۰۰۰ ریال.
- ۳۰ - نیکاراگوا، گردآوری و تنظیم: شیده شادلو، تهران ۱۳۷۴، ۱۲۲ ص، نقشه، جنول / بهاء ۲۸۰۰ ریال.
- ۳۱ - موریتانی، گردآوری و تنظیم: ذوالفقار امیرشاهی، تهران ۱۳۷۴، ۹۵ ص، جنول / بهاء ۲۲۰۰ ریال.

- ۱۰۳ - ص / بهاء ۲۷۰۰ ریال
- ۵۱ - کویا، گردآوری و تنظیم: سعیده حاجی شریفه، تهران ۱۳۷۴، ۱۰۷ ص، جنول / بهاء ۲۹۰۰ ریال.
- ۵۲ - مولداوی، گردآوری و تنظیم: طیبه سیاوش، تهران ۱۳۷۵، ۸۱ ص، جنول / بهاء ۲۲۰۰ ریال.
- ۵۳ - مغولستان، گردآوری و تنظیم: علیرضا دربیگی، تهران ۱۳۷۵، ۱۲۲ ص، جنول / بهاء ۳۲۰۰ ریال.
- ۵۴ - چین، گردآوری و تنظیم: زهرا طاهری امین، تهران ۱۳۷۵، ۲۲۶ ص، جنول / بهاء ۵۶۰۰ ریال.
- ۵۵ - لیتوانی، گردآوری و تنظیم: همایون روستایی خشکیجاری، تهران ۱۳۷۵، ۷۱ ص، نقشه، جدول / بهاء ۲۰۰۰ ریال.
- ۵۶ - موزامبیک، گردآوری و تنظیم: عسگر کریمی شرفشاد، تهران ۱۳۷۵، ۱۲۸ ص، نقشه، جدول / بهاء ۳۲۰۰ ریال.
- ۵۷ - روسیه سفید، گردآوری و تنظیم: بهنام بلوریان، تهران ۱۳۷۵، ۷۳ ص / بهاء ۳۸۰۰ ریال.
- ۵۸ - تانزانیا، گردآوری و تنظیم: رحیم امینی، تهران ۱۳۷۵، ۱۴۳ ص، نقشه، جدول / بهاء ۳۸۰۰ ریال.
- ۵۹ - بلژیک، گردآوری و تنظیم: عزیز منصوری حمل آبادی، تهران ۱۳۷۵، نقشه، جدول / بهاء ۳۲۰۰ ریال.
- ۶۰ - زئیر، گردآوری و تنظیم: مصطفی برکت، تهران ۱۳۷۵، ۱۲۲ ص، نقشه، جدول / بهاء ۳۱۰۰ ریال.
- ۶۱ - الجزایر، گردآوری و تنظیم: علی مجیدی سورکی، تهران ۱۳۷۵، ۱۰۸ ص، نقشه / بهاء ۲۹۰۰ ریال.
- ۶۲ - ترکمنستان، گردآوری و تنظیم: حسین کریمی، تهران ۱۳۷۵، ۱۰۵ ص، نقشه / بهاء ۲۹۰۰ ریال.
- ۶۳ - اسپانیا، گردآوری و تنظیم: حمید اسلامی زادتهران ۱۳۷۵، ۱۵۴ ص، نقشه، جدول / بهاء ۴۱۰۰ ریال.
- ۶۴ - اردن، گردآوری و تنظیم: محمدرضا مناقبتی، تهران ۱۳۷۵، ۹۸ ص، نقشه، جدول / بهاء ۲۹۰۰ ریال.
- ۶۵ - سازمان وحدت آفریقا، گردآوری و تنظیم: محمدرضا احمدی، تهران ۱۳۷۵، ۱۲۹ ص / بهاء ۳۷۰۰ ریال.
- ۶۶ - استونی، گردآوری و تنظیم: مجید مصلقی، تهران ۱۳۷۵، ۷۱ ص، نقشه / بهاء ۲۱۰۰ ریال.
- ۶۷ - ازبکستان، گردآوری و تنظیم: داود چرمی، تهران ۱۳۷۵، ۱۲۹ ص، نقشه، جدول / بهاء ۳۵۰۰ ریال.

- ۶۸ - تونی، گردآوری و تنظیم: علی زارع عقیفی، تهران ۱۳۷۵، ۷۷ ص، جنول / بهاء ۲۲۰۰ ریال.
- ۶۹ - مصر، گردآوری و تنظیم: سیدمهدی تکیهای، تهران ۱۳۷۵، ۱۰۷ ص، نقشه، جدول / بهاء ۲۹۰۰ ریال.
- ۷۰ - کویت، گردآوری و تنظیم: لواء فیلی رودباری، تهران ۱۳۷۵، ۱۷۵ ص، نقشه، جدول، نمودار / بهاء ۴۶۰۰ ریال.
- ۷۱ - آلبانی، گردآوری و تنظیم: حبیبالله ولی الهی ملکشا، تهران ۱۳۷۵، ۱۴۵ ص، نقشه، جدول / بهاء ۳۸۰۰ ریال.
- ۷۲ - بولیوی، گردآوری و تنظیم: محمد پیوسته نژاد، تهران ۱۳۷۶، ۹۷ ص، نقشه، جدول / بهاء ۳۲۰۰ ریال.
- ۷۳ - مجمع الجزایر مالدیو، گردآوری و تنظیم: محمدعلی ناجی راد، تهران ۱۳۷۶، ۱۱۹ ص، نقشه، جدول / بهاء ۳۸۰۰ ریال.
- ۷۴ - لبنان، گردآوری و تنظیم: احمد نادری سمیرمی، تهران ۱۳۷۶، ۱۴۹ ص، نقشه، جدول / بهاء ۴۷۰۰ ریال.
- ۷۵ - السالوادور، گردآوری و تنظیم: مجید فروغی آرانی،

- تهران ۱۳۷۶، ۱۵۵ ص، نقشه، جدول / بهاء ۴۸۰۰ ریال.
- ۷۶ - پاراگوئه، گردآوری و تنظیم: داود نوید مقدم، تهران ۱۳۷۶، ۱۷۵ ص، نقشه، جدول / بهاء ۵۵۰۰ ریال.
- ۷۷ - جمهوری قزاقستان، گردآوری و تنظیم: صالح ابوالحسنی، تهران ۱۳۷۶، ۱۹۶ ص، جنول / بهاء ۲۰۰۰ ریال.
- ۷۸ - جامعه اقتصادی کشورهای غرب آفریقا (اکوواس)، گردآوری و تنظیم: سیدمحسن عمادی، تهران ۱۳۷۶، ۳۹ ص، جنول / بهاء ۱۶۰۰ ریال.
- ۷۹ - بحرین، گردآوری و تنظیم: معصوم سیف افجهای، تهران ۱۳۷۶، ۲۱۸ ص، جنول / بهاء ۶۷۰۰ ریال.
- ۸۰ - کلمبیا، گردآوری و تنظیم: اردشیر قهرمانی چوبه، تهران ۱۳۷۶، ۱۶۲ ص، جنول / بهاء ۵۰۰۰ ریال.
- ۸۱ - کره جنوبی، گردآوری و تنظیم: محمد باقری، تهران ۱۳۷۶، ۱۶۴ ص، جنول / بهاء ۵۱۰۰ ریال.
- ۸۲ - جمهوری اکوادور، گردآوری و تنظیم: مجید فروغی آرانی، تهران ۱۳۷۶، ۱۶۶ ص، جنول / بهاء ۵۲۰۰ ریال.
- ۸۳ و ۸۴ - نیپال و بوتان، گردآوری و تنظیم: نوید کریم نیا، تهران ۱۳۷۶، ۱۳۷ ص، نقشه، جدول / بهاء ۳۸۰۰ ریال.

- ۸۵ - جمهوری چک، گردآوری و تنظیم: جمفر اکرمی ابرقویی، تهران ۱۳۷۶، ۱۴۵ ص، نقشه، جدول / بهاء ۴۵۰۰ ریال.
- ۸۶ - پرو، گردآوری و تنظیم: پرویز منصور اصل، تهران ۱۳۷۶، ۱۱۲ ص، نقشه، جدول / بهاء ۳۶۰۰ ریال.
- ۸۷ - پاکستان، گردآوری و تنظیم: زیبا فرزین نیا، تهران ۱۳۷۶، ۲۵۷ ص، نقشه / بهاء ۲۹۰۰ ریال.
- ۸۸ - جمهوری کرواسی، گردآوری و تنظیم: محمدجواد آسایش زارچی، تهران ۱۳۷۷، ۳۱۴ ص، نقشه، جدول / بهاء ۹۶۰۰ ریال.
- ۸۹ - لوکزامبورگ، گردآوری و تنظیم: حمیدرضا مشایخی، تهران ۱۳۷۷، ۹۰ ص، نقشه، جدول / بهاء ۲۹۰۰ ریال.
- ۹۰ - سوئیس، گردآوری و تنظیم: احمرضا فلاح سیجانی، تهران ۱۳۷۶، ۲۸۸ ص، نقشه، جدول / بهاء ۸۸۰۰ ریال.
- ۹۱ - قرقیزستان، گردآوری و تنظیم: پروین معظمی گودرزی، تهران ۱۳۷۷، ۱۷۴ ص، نقشه، جدول / بهاء ۵۴۰۰ ریال.
- ۹۲ - شیلی، گردآوری و تنظیم: عبدالرحیم ساداتی فر، تهران ۱۳۷۷، ۱۰۹ ص، نقشه، جدول / بهاء ۳۵۰۰ ریال.
- ۹۳ - سازمان همکاری اقتصادی (اگو)، گردآوری و تنظیم: دفتر امور اگو، تهران ۱۳۷۷، جنول، نمودار / بهاء ۸۰۰۰ ریال.

- ۹۴ - جمهوری آفریقای مرکزی، گردآوری و تنظیم: معصومه عطائی، تهران ۱۳۷۷، ۸۶ ص، نقشه، جدول / بهاء ۲۸۰۰ ریال.
- ۹۵ - ایسلند، گردآوری و تنظیم: علی حاجی غلامسریزدی، تهران ۱۳۷۷، ۴۷ ص، نقشه / بهاء ۱۶۰۰ ریال.
- ۹۶ - مقدونیه، گردآوری و تنظیم: مسعود افشار، تهران ۱۳۷۷، ۱۷۳ ص، نقشه، جدول / بهاء ۵۴۰۰ ریال.
- ۹۷ - رومانی، گردآوری و تنظیم: عباسعلی آفانی قیوم آبادی، تهران ۱۳۷۷، ۱۳۱ ص، جنول / بهاء ۴۱۰۰ ریال.
- ۹۸ - جمهوری فدرال یوگسلاوی، گردآوری و تنظیم: احمد جمفری، تهران ۱۳۷۷، ۱۸۲ ص، نقشه، جدول / بهاء ۵۹۰۰ ریال.
- ۹۹ - جزایر مستقل جنوب اقیانوس آرام، گردآوری و تنظیم: عزتالله علیزاده، تهران ۱۳۷۷، ۱۵۶ ص، جنول / بهاء ۴۷۰۰ ریال.

- ۱۰۰ - لیبی، گردآوری و تنظیم: ذوالفقار امیرشاهی، تهران ۱۳۷۷، ۹۳ ص، نقشه / بهاء ۳۰۰۰ ریال.
- ۱۰۱ - لائوس، گردآوری و تنظیم: عباس نوازانی، تهران ۱۳۷۷، ۱۱۰ ص / بهاء ۳۲۰۰ ریال.
- ۱۰۲ - گابن، گردآوری و تنظیم: احمد سبحانی، تهران ۱۳۷۷، ۱۲۲ ص / بهاء ۳۷۰۰ ریال.
- ۱۰۳ - ارمنستان، گردآوری و تنظیم: دکتر جلیل روشندل، رافیک قلی پور، تهران ۱۳۷۷، ۲۲۶ ص، نقشه، جدول / بهاء ۷۰۰۰ ریال.

پانویست:

• کارشناس گروه کتاب سبز، دفتر مطالعات سیاسی و بین المللی وزارت امور خارجه.